

Wstępne wytyczne do prac kompleksowych, scenariusza i aranżacji plastycznej wystawy stałej w tworzonym obiekcie: Zamek Biskupów Krakowskich – Centrum Wystawienniczo-Edukacyjne w Bodzentyń, w ramach projektu Śladami kultury benedyktyńskiej, zadanie: Rewitalizacja wzgórza zamkowego z ruinami Pałacu Biskupów Krakowskich

Rewitalizacja zakłada:

- Zabezpieczenie istniejących fragmentów murów pałacu części pld.-zach. skrzydła południowego jako historycznej ruiny z ewentualnym odtworzeniem ościeży kamiennych i elementów elewacji zewnętrznej, z możliwością nawiązania do jej historycznego wyglądu.
- Adaptacja istniejącego fragmentu skrzydła południowego (część pld.-zach.), w obrębie historycznych murów (np. poprzez wpisanie w mury odrębnej konstrukcji), na funkcję wystawienniczo-edukacyjną (w tym punkt widokowy) z salami wystawienniczymi, salą edukacyjną, miejscem obsługi zwiedzających ze sklepikiem, zapleczem administracyjno-socjalnym oraz infrastrukturą techniczną tj. siecią wodociągowo-kanalizacyjną, energetyczną, siecią ciepłowniczą, klimatyzacją, systemem alarmowym, biorąc pod uwagę podział wnętrza, komunikację między piętrami, zadaszenie, piwnice; usunięcie zasypu piwnic do pierwotnego poziomu użytkowego.
- Odtworzenie układu komunikacyjnego prowadzącego do skrzydła południowego poprzez przedzamcze: odsłonięcie, konserwacja i uczytelnienia mostu oraz zarysu fosy południowej, ewentualnie reliktywów tzw. domu pańskiego i innych.
- Lokalizację małej architektury związanej z obsługą ruchu turystycznego na terenie przedzamcza w nawiązaniu do układu komunikacyjnego miasta: alejki, ławki, lampy, zadaszenia, tablice informacyjne.
- Przygotowanie ścieżki ekspozycyjnej wraz z aranżacją plastyczną i scenariuszem wystawy, elementami edukacyjnymi z uwzględnieniem materiałów historycznych i artefaktów odkrytych m.in. w czasie badań archeologicznych.
- Wyposażenie (sprzęt, multimedia, siedziska, meble) do sal ekspozycyjnych i pomieszczeń administracyjno-socjalnych.
- Podświetlenie wzgórza i murów zamku, monitoring.

-Przystosowanie obiektu i terenu wzgórza zamkowego do zwiedzania przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i słuchu, i o ograniczonym poruszaniu się.

Wytyczne do scenariusza i aranżacji plastycznej wystawy stałej

Zamek/pałac biskupów krakowskich to jeden z najcenniejszych obiektów na terenie regionu świętokrzyskiego, mówiący o historii Bodzentyna założonego przez biskupów krakowskich, którzy w XIV w. przenieśli tu swoją siedzibę z pobliskiego Tarczka. Obiekt jest świadectwem intensywnej działalności biskupów w sferze osadniczej, gospodarczej, społecznej, kulturalnej, religijnej zwłaszcza od XV do XVII w. Wskazuje na wielką rolę Kościoła i biskupstwa krakowskiego w umacnianiu władzy świeckiej, polskości podbudowanej wiarą katolicką. Zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną. Jest jednym z niewielu zachowanych na terenie Małopolski obiektów, mówiących o znaczeniu biskupów krakowskich na tym terenie do 1789 r., kiedy został przejęty na skarb państwa.

-Scenariusz wystawy powinien przede wszystkim uwzględnić dzieje zamku w nawiązaniu do historii miasta i zostać opracowany, mając również na uwadze obszar gminy Bodzentyn i pozostałych gmin biorących udział w projekcie, zwracając uwagę na najcenniejsze i najciekawsze obiekty krajobrazu kulturowego.

-Nawiązanie do roli Opactwa Benedyktynów na Świętym Krzyżu i jego oddziaływania na kulturę materialną i duchową społeczeństwa w okresie średniowiecznym i nowożytnym.

-Zaprezentowanie dziejów miasta i okolic w układzie chronologiczno – problemowym z położeniem głównego nacisku na okres kiedy miasto było własnością biskupów krakowskich (powiązania z Krakowem, Świętym Krzyżem, władcami Rzeczypospolitej – wizyty królów i ważnych osobistości, w tym Władysława Jagiełły, życie biskupiego dworu, postaci biskupów zasłużonych dla rozwoju miasta; wizerunki). Translokacja ośrodka biskupiego Tarczek-Bodzentyn (geologia obszaru, osadnictwo).

-Pokazanie dziejów miasta i okolic na osi czasu – kalendarium, w tym najważniejsze wydarzenia historii XIX i XX wieku.

-Przedstawienie najważniejszych zagadnień społeczno-kulturalnych (samorząd miejski), gospodarczych (handel, rzemiosło, przemysł wydobywczy) i politycznych mających dominujący wpływ na kształtowanie się kulturowego obrazu Bodzentyna i jego dziedzictwa przeszłości.

-Przedstawienie rozwoju urbanistyczno-architektonicznego miasta – interaktywna makietka fizyczna miasta, z uwzględnieniem m.in. wyglądu zamku w czasach największego rozkwitu, obiektów sakralnych i innych użyteczności publicznej.

-Wpisanie w ciąg zwiedzania ścieżki dziecięcej oraz dla osób z dysfunkcją słuchu, wzroku i poruszania się, stanowiącej integralną część wystawy, obejmującą też salę edukacyjną.

-Ekspozycja powinna być czytelna w prezentowaniu wybranych zagadnień i podzielona na tematyczne strefy.

-Treści tematyczne należy pokazać za pomocą zróżnicowanych eksponatów pozyskanych z muzeów i archiwów oraz innych instytucji, m.in. w formie prezentacji multimedialnych, z uwzględnieniem zabytków ruchomych odnalezionych w trakcie badań archeologicznych na wzgórzu zamkowym i w okolicy (rynek), m.in. kafle piecowe, skarb dukatów niderlandzkich.

-Wybór zabytków i eksponatów, wykonanie kopii wybranych zabytków.

-Prezentacja obiektów o charakterze interaktywnym, z użyciem sygnalizatorów świetlnych i dźwiękowych, z wykorzystaniem funkcji dotykowych i efektów akustycznych.

-Prezentacja ikonografii Bodzentyna w formie wydruków na szkle i ikonografii animowanej cyfrowo na ekranach.

Przygotowanie treści do audioprzewodnika i do tzw. magazynów wiedzy; magazyny wiedzy do odsłuchu w audioprzewodniku z nadajnika umieszczonego przy wybranym szczególnie ważnym eksponacie będą zawierać informacje na jego temat.

Krótki film o dziejach Bodzentyna z użyciem animacji komputerowej.

Przygotowanie treści do wybranych zagadnień i podpisów do eksponatów w języku polskim i angielskim.